

Projekt z dnia 30 września 2009 r.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2009 r.

w sprawie użycia broni palnej przez funkcjonariuszy celnych

Na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr..., poz.....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób postępowania przy użyciu broni palnej i szczegółowe warunki jej użycia;
- 2) sposób dokumentowania faktu użycia broni palnej.

§ 2. 1. Przy podejmowaniu decyzji o użyciu broni palnej funkcjonariusz celny, zwany dalej „funkcjonariuszem”, jest obowiązany postępować ze szczególną rozważą, traktując ją jako środek szczególny i ostateczny.

2. Przez użycie broni palnej w przypadkach, o których mowa w art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, zwanej dalej „ustawą”, rozumie się oddanie strzału w kierunku osoby w celu jej obezwładnienia, po wyczerpaniu trybu postępowania określonego w § 3.

§ 3. 1. Funkcjonariusz przed użyciem broni palnej jest obowiązany:

- 1) po uprzednim okrzyku "SŁUŻBA CELNA" wezwać osobę do zachowania się zgodnego z prawem, a w szczególności do natychmiastowego porzucenia broni, niebezpiecznego narzędzia lub użycia przemocy;
- 2) w razie niepodporządkowania się wezwaniom określonym w pkt 1, zagrozić użyciem broni palnej, wzywając "STÓJ - BO STRZELAM";
- 3) oddać strzał ostrzegawczy w bezpiecznym kierunku, jeżeli wezwania określone w pkt 1 i 2 okażą się bezskuteczne.

2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się w sytuacjach, o których mowa w art. 69 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 ustawy, a także w innych przypadkach, gdy z zachowania osoby posiadającej broń lub niebezpieczne narzędzie wynika, że wszelka zwłoka groziłaby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia ludzkiego.

3. Użycie broni palnej w sytuacjach, o których mowa w ust. 2, musi być poprzedzone okrzykiem "SŁUŻBA CELNA, STÓJ - BO STRZELAM".

§ 4. 1. Jeżeli wskutek użycia broni palnej nastąpiło zranienie osoby lub widoczny stan bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia, funkcjonariusz jest obowiązany, z zachowaniem bezpieczeństwa własnego i innych osób oraz bez zbędnej zwłoki, udzielić osobie poszkodowanej pierwszej pomocy, a następnie spowodować podjęcie wobec niej medycznych działań ratowniczych, w rozumieniu przepisów o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

2. Funkcjonariusz może odstąpić od obowiązku, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy zostanie zapewnione udzielenie pomocy przez inne właściwe podmioty, które są obowiązane udzielać pomocy zranionej osobie.

§ 5. W przypadku, o którym mowa w § 4, oraz gdy w wyniku użycia broni palnej nastąpiła śmierć osoby lub szkoda w mieniu, funkcjonariusz jest obowiązany do:

- 1) zabezpieczenia śladów na miejscu zdarzenia i niedopuszczenia na to miejsce osób postronnych;
- 2) w miarę możliwości, ustalenia świadków zdarzenia.

§ 6.1. Po każdym przypadku użycia broni palnej funkcjonariusz jest obowiązany niezwłocznie:

- 1) zabezpieczyć miejsce zdarzenia do czasu przybycia Policji;
- 2) powiadomić dyżurnego w izbie celnej właściwej ze względu na miejsce zdarzenia, zwanego dalej „dyżurnym”, oraz swojego bezpośredniego przełożonego;
- 3) sporządzić w tej sprawie pisemną informację.
2. Pisemna informacja, o której mowa w ust. 1 pkt 3, zawiera:
 - 1) wskazanie imienia, nazwiska i stopnia służbowego funkcjonariusza;
 - 2) wskazanie typu i numeru seryjnego użytej broni palnej;
 - 3) określenie czasu i miejsca użycia broni palnej;
 - 4) dane osoby, wobec której użyto broni palnej;
 - 5) szczegółowe powody użycia broni palnej;
 - 6) opis działań funkcjonariusza poprzedzających użycie broni palnej;
 - 7) określenie skutków użycia broni palnej;
 - 8) dane dotyczące ewentualnych świadków zdarzenia;
 - 9) adnotację o udzielonej osobie poszkodowanej pierwszej pomocy;
 - 10) wskazanie innych istotnych okoliczności i faktów dotyczących zdarzenia;
 - 11) podpis funkcjonariusza sporządzającego informację.

§ 7. Do obowiązków bezpośredniego przełożonego funkcjonariusza, który użył broni palnej lub oddał strzał ostrzegawczy, należy:

- 1) zbadanie, czy użycie broni palnej lub oddanie strzału ostrzegawczego nastąpiło zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 2) niezwłoczne zawiadomienie przełożonego o każdym przypadku użycia broni palnej lub oddania strzału ostrzegawczego.

§ 8.1. Dyżurny, po uzyskaniu informacji o użyciu broni palnej, jest obowiązany niezwłocznie powiadomić najbliższą miejscu zdarzenia jednostkę Policji oraz udzielić funkcjonariuszowi pomocy w niezbędnym zakresie.

2. Jeżeli w wyniku użycia broni palnej nastąpiła śmierć lub zranienie człowieka, dyżurny jest obowiązany oprócz jednostki, o której mowa w ust. 1, powiadomić niezwłocznie również właściwego miejscowo prokuratora.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem..... 2009 r.

Za zgodność pod
względem prawnym
i redakcyjnym
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Prawnego

Aprobuję

[Podpis]
[Podpis]

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Kontroli Celno-Akcyzowej
Kontrola Celna

[Podpis]
[Podpis]
02.10.09

PREZES RADY MINISTRÓW

Akceptuję

PODSEKRETARZ STANU

[Podpis]
Jacek Kapica

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez funkcjonariuszy celnych stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr.... , poz.)

Ww. przepis zobowiązuje Radę Ministrów do określenia sposobu postępowania przy użyciu broni palnej i szczegółowych warunków jej użycia.

Regulacja zawarta w projekcie rozporządzenia ma na celu określenie warunków i sposobu postępowania przed, w trakcie i po użyciu broni palnej przez funkcjonariuszy celnych na zasadach analogicznych jak w innych służbach uzbrojonych, w szczególności w Policji i Straży Granicznej. Określone procedury stanowią wypełnienie przepisów ustawowych dotyczących możliwości użycia broni palnej. Podstawową w tym zakresie zasadą jest użycie broni palnej tylko w przypadku, gdy środki przymusu bezpośredniego okazały się niewystarczające lub ich użycie nie jest możliwe.

W projekcie wskazano, że użycie broni palnej powinno nastąpić ze szczególną rozważą, tak by nie narażać osób postronnych na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia. Przepis ten ma na celu wyeliminowanie zupełnej uznaniowości funkcjonariusza celnego w trakcie podejmowania decyzji, czy i kiedy może użyć broni palnej przeciwko osobie.

Procedura określona w § 3 ma na celu wyeliminowanie lub zredukowanie do minimum możliwości wystąpienia sytuacji, w której osoba nie miałaby świadomości, że ma do czynienia ze Służbą Celną oraz czym grozi jej dalsze niewykonywanie wezwań.

Przepisy § 4 ust. 1 zobowiązują funkcjonariusza celnego do podjęcia działań mających na celu ochronę zdrowia i życia osoby poszkodowanej w wyniku użycia broni palnej. Wyjątkiem od powyższej reguły jest § 4 ust. 2, stanowiący jedyny przypadek, w którym funkcjonariusz celny może odstąpić od obowiązku udzielenia osobie poszkodowanej pierwszej pomocy.

Przepis § 5 określa obowiązki funkcjonariusza celnego jeżeli w przypadku użycia broni palnej nastąpiła śmierć osoby lub wystąpiła szkoda w mieniu, zwracając szczególną uwagę na konieczność zabezpieczenia śladów na miejscu zdarzenia.

Przepisy § 6 - 8 mają na celu umożliwienie jak najprecyzyjniejszego udokumentowania faktu użycia broni palnej lub oddania strzału ostrzegawczego. Dodatkowo w § 8 ust. 2 wprowadzono

Ocena skutków regulacji

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny.

Osoby, wobec których środki przymusu, wymienione w art. 66 ust. 1, ustawy okazały się niewystarczające lub ich użycie ze względu na zaistniałe okoliczności nie jest możliwe.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji.

Przedmiotowy projekt rozporządzenia został poddany konsultacjom w ramach resortu oraz zostanie poddany konsultacjom międzyresortowym.

Projekt rozporządzenia zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Finansów (www.mofnet.gov.pl) zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) z chwilą przekazania go do konsultacji międzyresortowych.

3. Wpływ aktu normatywnego na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wiąże się ze zwiększeniem wydatków lub zmniejszeniem dochodów budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

b) rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie planowanych rozwiązań nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

d) sytuację i rozwój regionalny

Proponowane rozwiązania pozostają bez wpływu na sytuację i rozwój regionów.

4. Wskazanie źródeł finansowania

Wejście w życie niniejszego rozporządzenia nie spowoduje konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów.